

Cod ECLI

ROMÂNIA
TRIBUNALUL
SECȚIA A II-A CIVILĂ DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr.

ÎNCHEIERE
Ședința publică de la 23 Februarie 2017

Instanța constituită din:
PREȘEDINTE
Judecător
Grefier

Pe rol judecarea cauzei contencios administrativ și fiscal privind pe apelant, cu domiciliul în com.nr....., jud., CNP....., și pe intimat, cu sediul în bdl., nr....., Jud. având ca obiect anulare proces verbal de contravenție

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns apelantul, intimatul prin consilier juridic

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței faptul că pricina este la primul termen, apelul este în termen și motivat, s-a depus taxa judiciară de timbru și întâmpinare, după care:

Tribunalul procedează la identificarea numitului

Tribunalul acordă cuvântul asupra competenței de soluționare a cauzei și asupra estimării duratei cercetării procesului.

Apelantul și reprezentantul intimatului, arată că tribunalul este competent să soluționeze prezenta cauză.

În temeiul art.131 Cod proc. civ., constată că este competent general, material și teritorial să judece pricina, conform art.34 din OG nr.2/2001.

În temeiul art.238 alin.(1) Cod proc. civ., estimează durata procesului la 1 lună.

Intimatul prin consilier juridic, solicită instanței sesizarea ICCJ, în vederea pronunțării unor hotărâri prealabile, privind dezlegarea chestiunii de drept, referitoare la interpretarea articolelor din art. 96 și art.97 din OUG 195/2002, art.225 HG 1391/2006 respectiv art.21 alin. 1 și alin.2 OG 2/2001, de asemenea depune un număr de decizii pronunțate de Tribunalul, din care rezultă practica incipientă. Astfel cererea îndeplinește toate condițiile prevăzute de art. 519 cod proc. civ.

Întrebat fiind consilier juridic pentru intimat, dacă are hotărâri și de la alte instanțe, întrucât practica trebuie să fie neunitară la nivel național, acesta redă dispozițiile prevăzute de art. 519 cod. proc. civ., Susține că, articolul redat, este dat, pentru a preveni, formularea unui RIL, întrucât procedura este mult mai greoaie.

Instanța supune dezbaterii, situația de fapt, în sensul că, prin procesul verbal i-a fost aplicată sancțiunea amenzii și măsura tehnico administrativă a măsurii reținerii, fără a se aplica măsura complementară a suspendării permisului pe o anumită perioadă de timp. Iar reprezentantul intimatului, susține că există o practică neunitară, la nivel național, potrivit căreia, o parte din instanțe admit anularea măsurii reținerii, deoarece nu s-a luat măsura complementară a suspendării permisului, iar alte instanțe resping în tot plângerea contravențională deoarece este suficientă a fi menționată numai măsura reținerii pentru a se opera și suspendarea.

Întrebat fiind apelantul, dacă se impune sesizarea ICCJ, pe acest aspect, învederează instanței că se impune.

TRIBUNALUL

Deliberând asupra cauzei civile de față, constata următoarele:

Prin cererea de apel înregistrată pe rolul Tribunalului, sub nr....../...../..... la data de, apelantul a solicitat, în contradictoriu cu intimatul, schimbarea sentinței civile nr..... din pronunțată de, în același dosar, admiterea plângerii contravenționale și anularea procesului-verbal.

Apelantul a arătat că autovehiculul din imaginile captate are un alt număr de înmatriculare, în loc de, iar sarcina probei revine intimatului.

În drept, au fost invocate art.466 și urm. Cod proc. civ.

În dovedirea cererii nu s-au solicitat probe suplimentare.

Prin întâmpinarea, din data de 18.11.2016, intimata a arătat că agentul constatat a menționat corect numărul de înmatriculare și înregistrarea dovedește că apelantul a circulat cu viteza de 147 km/h.

În drept nu au fost invocate dispoziții noi.

S-a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

În dovedire nu s-au solicitat probe suplimentare.

Prin sentința civilă nr..... din a a fost respinsă plângerea contravențională a apelantului, ca neîntemeiată.

Instanța de fond a reținut că prin procesul-verbal seria nr..... din, încheiat de un agent constatat din cadrul intimatului, petentul a fost sancționat contravențional în temeiul art.102 alin.(3) lit. e) și art.101 alin.(1) pct.18 din O.U.G. nr.195/2002, rap la art.121 alin.(1) și art.147 alin.(1) H.G. nr.1391/2006 cu amenda contravențională în valoare de 945 lei și reținerea permisului de conducere ca sancțiune complementară, reținându-se că la data de a condus pe, jud. autovehiculul înmatriculat sub numărul, fiind înregistrat la km 59 + 200 m cu viteza de 147 km/h cu cinemometrul tip Autovision seria ROM 152, montat pe autovehiculul MAI 34546. Totodată, prin același proces-verbal de contravenție, în temeiul art.101 alin.(1) pct.18 OUG nr.195/2002 și art.147 alin.(1) HG nr.1391 petentul a fost sancționat cu avertisment, reținându-se că nu a avut asupra sa permisul de conducere.

În motivare s-a reținut că din înregistrare și planșele fotografice rezultă săvârșirea faptei de conducere peste limita de viteză, că exista buletin de verificare metrologică pentru aparatul radar, iar fapta de neprezentare a permisului de conducere a fost suficient descrisă și nu se impune aplicarea art.21 alin.(3) O.G. nr.2/2001.

Prin procesul-verbal s-a reținut că petentul a circulat cu viteza de 147 km/h, în afara localității, fiind înregistrat cu cinemometrul AUTOVISION și nu avea asupra sa documentele personale, faptele fiind săvârșite și sancționate conform art.121, 147 HG nr.1391/2006 și sancționate conform art.102 alin.(3) lit. e) și art.101 alin.(1) pct.(18) OUG nr.195/2002. Pentru fapte s-a aplicat amenda în cuantum de 945 lei, avertismentul și sancțiunea complementară suspendării permisului de conducere pentru o perioadă de 90 de zile.

La termenul de judecată, a solicitat sesizarea ÎCCJ cu privire la interpretarea art.96 și 97 OUG nr.195/2002.

Instanța a supus dezbaterii și aspectul privind nulitatea absolută parțială a procesului-verbal rezultată din consemnarea numai a măsurii reținerii fără a se aplica și sancțiunea complementară a suspendării dreptului de a conduce.

Cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, instanța reține următoarele:

I. Asupra condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție potrivit art.519 Cod proc. civ., instanța reține că.

a), ca instanță de apel, a fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

b) Soluția ce se va pronunța pe fondul cauzei, luând în considerare că prin procesul-verbal analizat s-a dispus și sancțiunea complementară „PC suspendat pe o perioadă de 90 de zile” **nu** depinde, în mod direct, de chestiune de drept invocată, însă are influență asupra proceselor-verbale care nu au această mențiune și care conțin numai mențiunea „permis reținut” fără aplicarea și a sancțiunii complementare de suspendare.

Soluția asupra chestiunii de drept fiind analizată în hotărârile atașate cererii de sesizare, care privesc procese-verbale în care nu a fost dispusă sancțiunea complementară existând bifat pe procesele-verbale la rubrica „reținere permis” cu „X” și mențiunea „conform art.111 alin.(3) lit. c) OUG nr.195/2002”, fără a cuprinde și mențiunile privind suspendarea dreptului de a conduce, perioada și temeiul juridic (Decizia nr...../....., în dosar nr...../...../....., Decizia nr...../....., în dosar nr...../...../....., Decizia nr...../....., în dosar nr...../...../.....).

c) problema de drept este nouă asupra acesteia Î.C.C.J. nu s-a mai pronunțat și nu există un recurs în interesul legii cu privire la aceasta.

II. Punctul de vedere al părților:

1. Intimata consideră că sesizarea ÎCCJ este pertinentă deoarece, în practica incipientă, au fost pronunțate soluții de admitere a apelului, după analizarea din oficiu, admitere, în parte, a plângerii, înlăturarea măsurii reținerii și constatarea neaplicării sancțiunii complementare a suspendării.

2. Apelantul nu s-a opus sesizării.

3. Instanța notează că măsura reținerii prevăzută de art.111 alin.(1) lit. c) din OUG nr.195/2002 este, de fapt, o activitate administrativă concretă ce se efectuează de către autoritate numai în baza unei sancțiuni efectiv aplicate. Definiția este dată și de pct.5 art.2 Anexa 1 din H.G. nr.1391/2006, prin comparație inclusiv cu definiția măsurii de la pct.6, „reținerea permisului de conducere – măsură tehnico administrativă dispusă de poliția rutieră constând în ridicarea documentului din posesia unei persoane și păstrarea lui la sediul poliției rutiere până la soluționarea cauzei care a determinat aplicarea acestei măsuri”.

Așadar, măsura reținerii permisului de conducere este activitatea care se întreprinde/efectuează dacă există deja o dispoziție de suspendare a dreptului pe care înscrisul „permis de conducere” îl atestă în favoarea unei persoane, precum suspendarea, de drept, a dreptului de a conduce dispus în timpul urmăririi penale sau suspendarea dreptului de a conduce dispus ca măsură complementară în urma contravenției ori altă măsură prin care se ridică temporar sau permanent dreptul de a conduce (pe care îl atestă înscrisul emis de autoritate, permisul de conducere).

Pentru a reține permisul de conducere este necesar ca anterior acestei măsuri să nu existe temporar sau permanent dreptul de a conduce. Această activitate se desfășoară tocmai pentru ca deținătorul actului oficial, permis de conducere, să nu utilizeze actul în contra ordinii juridice, respectiv deși nu are dreptul să conducă acesta folosește permisul de conducere pentru a arăta că nu i-a fost ridicat însuși dreptul de conducere. Însă permisul de conducere fiind un act oficial și care are formalități specifice prezumă relativ, până la ridicarea sa, că dreptul de conducere există în persoana celui care îl posedă și, tocmai de aceea

suspendarea dreptului de conducere, în cazurile limitate și concrete, începe să curgă de la data la care permisul a fost predat sau reținut de autoritățile competente (ori după trecerea perioadei de suspendare a măsurii complementare de suspendare a dreptului de conducere). Astfel, dacă persoana nu deține permisul asupra sa, la momentul constatării faptei contravenționale, se va lua măsura suspendării, ca măsură complementară, care însă va începe, în anumite cazuri, de la data predării sau reținerii efective a permisului de conducere.

Ca atare, măsura reținerii înscrisului denumit permis de conducere, simplă fără nicio sancțiune ori măsură efectivă suplimentară nu poate fi luată față de petent, deoarece, pe de o parte, aceasta este o activitate administrativă, fiind definită ca atare, și, pe de altă parte, după cum se va arăta, dreptul pe care îl atestă permisul de conducere nu a fost suspendat sau întrerupt prin vreun act administrativ sau de altă natură.

În altă ordine de idei măsura complementară a suspendării dreptului de a conduce putea fi aplicată în baza mai multor dispoziții legale și într-un conținut efectiv (concret) diferit, pe o perioadă de 30 de zile pentru contravențiile stabilite prin art.100 alin.(3), pe o perioadă de 60 de zile pentru contravențiile stabilite prin art.101 alin.(3) și pe o perioadă de 90 de zile pentru contravențiile stabilite prin art.102 alin.(3) din OUG nr.195/2002. De asemenea sancțiunea suspendării dreptului de a conduce s-ar mai fi putut aplica conform art.96 alin.(4) OUG nr.195/2002, precum și în alte situații prevăzute de legislație.

Potrivit art.21 alin.(1) din O.G. nr.2/2001 „În cazul în care prin actul normativ de stabilire și sancționare a contravențiilor nu se prevede altfel, agentul constatat, prin procesul-verbal de constatare, aplică și sancțiunea”, potrivit alin.(2) „Dacă, potrivit actului normativ de stabilire și sancționare a contravenției, agentul constatat nu are dreptul să aplice și sancțiunea, procesul-verbal de constatare se trimite de îndată organului sau persoanei competente să aplice sancțiunea. În acest caz sancțiunea se aplică prin rezoluție scrisă pe procesul-verbal”. Așadar procesul-verbal conține și sancțiunile ce se aplică, chiar dacă sancțiunile trebuie aplicate ulterior și de alt organ.

În ce privește contravențiile rutiere tribunalul reține că agentul constatat este aceeași persoană care aplică și sancțiunea și nu sunt aplicabile dispozițiile alin.(2) ale art.21 din O.G. nr.2/2001.

În special chiar textul art.96 alin.(1) O.U.G. nr.195/2002 prevede expres că „sancțiunile contravenționale complementare ... se aplică prin același proces-verbal prin care se aplică și sancțiunea principală a amenzii sau avertismentului”. Așadar nu există posibilitatea ca printr-un act administrativ separat să se aplice sancțiunea complementară a suspendării cu precizarea temeiului și a intervalului de timp pentru care se dispune, cazul special, limitativ și expres prevăzut de la art.96 alin.(4) OUG nr.195/2002 se referă la măsura suspendării dreptului de a conduce pentru cumularea unui număr de puncte și numai aceasta se ia printr-un act administrativ separat (datorită mecanismului juridic de sancționare suplimentară datorate unor puncte acumulate din mai multe fapte).

Neaplicarea față de contravenienți și a sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce prin procesul-verbal, înlătură și posibilitatea de a cunoaște temeiul juridic în baza căruia s-ar fi suspendat permisul, perioada de suspendare, 30 de zile, 60 sau 90 de zile, pentru a-și putea formula apărările necesare și utile cu privire și la aceste intervale de timp.

4. Aplicarea unui alt interval de timp afectează atât sancțiunea complementară, cât și posibilitatea petentului de a invoca limita legală până la care se poate sancțiunea complementară a suspendării, intervalul de timp fiind limitat, în cazul săvârșirii mai multor fapte.

De asemenea, nu există posibilitatea unei persoane de a invoca art.113 OUG nr.195/2002, deoarece nu cunoaște perioada.

Nu se poate invoca nici art.121 OUG nr.195/2002, pe de o parte, că nu se emite și nu se comunică niciun nou act administrativ în care să se precizeze sancțiunea complementară și conținutul concret, imposibilitate juridică rezultată din art.96 alin.(1). Pe de altă parte, nu se poate invoca nici prescripția aplicării sancțiunii contravenționale.

În concluzie, chiar dacă contravenientul a săvârșit contravenția care a fost reținută, se impune înlăturarea măsurii tehnico-administrative a reținerii permisului de conducere consemnată în procesul-verbal.

5. Instanța consideră și că poate invoca, din oficiu, nulitatea absolută parțială a procesului-verbal rezultată din consemnarea numai a mențiunii reținerii permisului de conducere, fără consemnarea măsurii complementare a suspendării dreptului de a conduce, a perioadei pentru care este suspendat și a temeiului legal privind această măsură complementară și nu se impune raportarea la Decizia R.I.L. nr. XXII din 19.03.2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la consecințele nerespectării cerințelor înscrise în art.16 alin.(7) din O.G. nr.2/2001.

Mai mult există și alte recursuri în interesul legii prin care instanța supremă a constatat că poate fi anulat procesul-verbal, inclusiv pentru acte depuse ulterior, prin care se face dovada achiziționării bunurilor. Rezultă că RIL XXII nu a făcut decât o interpretare strict cu privire la dreptul de obiecțiuni.

Pe de o parte, decizia nu soluționează problema nulităților absolute, *de plano* (automat) și cu privire la toate cauzele de nulitate, ci tratează numai problema nerespectării dreptului de a formula obiecțiuni, conform art.16 alin.(7) din OG nr.2/2001. Utilizarea art.17 din O.G. nr.2/2001 în susținerea raționamentului juridic a fost efectuată numai pentru relevarea diferenței dintre norma juridică art.16 alin.(7) și art.17 din O.G. nr.2/2001. De altfel, este dificil să se stabilească toate nulitățile fie ele relative, fie ele absolute printr-un singur demers judiciar, cunoscut fiind faptul că există și norme juridice speciale care conțin nulități absolute, există și în cadrul O.G. nr.2/2001 nulități absolute, altele decât cele prevăzute la art.17, precum ar fi art.4, 5, 10, 11, 21 din ordonanță, analiza urmând a fi făcută cu privire la interesul ocrotit de legiuitor la momentul edictării normei, dacă interesul este unul public sau privat.

Pe de altă parte, nu pot fi înlăturate printr-o normă generală, precum este recursul în interesul legii, dispozițiile legale care reglementează, în mod special, validitatea unui act juridic pe care recursul în interesul legii nu le-a avut în vedere.

Analizând interesul ce a stat la baza edictării normei juridice art.96 alin.(1) din OUG nr.195/2002, în opinia tribunalului este vorba despre un interes public, respectiv împiedicarea abuzurilor pe care le-ar putea manifesta în exercițiul puterii autoritatea investită, respectiv neaplicarea sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce ar putea duce, în anumite cazuri, fie din lipsa bazelor de date, fie din alt tip de neglijență la suspendarea dreptului de a conduce pe o perioadă mai mare sau mai mică.

De asemenea, este afectat și dreptul la apărare al contravenientului, acesta nu cunoaște dacă s-a aplicat măsura complementară și perioada efectivă sau dacă există un alt temei pentru care s-a impus reținerea permisului (cum ar fi existența unui dosar penal cu interzicerea dreptului de a conduce sau dreptul a fost suspendat pentru cumularea punctelor conform art.96 alin.(4) ori pentru alt motiv). În continuare, petentul este afectat în dreptul său la apărare și pentru motivul că, procedural, avea dreptul să atace numai măsura suspendării dreptului de a conduce (pentru motivul, spre exemplu, că fapta sa nu este dintre cele care impun suspendarea dreptului de a conduce sau că s-a depășit limita legală a perioadei de suspendare), această cererea de chemare în judecată acordată oricărui petent de art.31 din O.G. nr.2/2001 și de art.118 alin.(1) și (2) OUG nr.195/2002 este însă înlăturată prin inacțiunea autorității, rezultată din art.96 alin.(1) OUG nr.195/2002.

În atare ipoteză, petentului nu i se aduce la cunoștință actul separat și șansele de a ataca actul separat prin care i se aplică sancțiunea complementară sunt reduse, în așa măsură încât generează o negare a dreptului de acces la justiție.

Din perspectiva acestor interese publice ocrotite tribunalul reține că nerespectarea art.96 alin.(1) din OUG nr.195/2002 poate fi invocată și de către instanță, din oficiu.

Pentru aceste considerente, instanța apreciază că fiind oportună pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunile de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE

În temeiul art.519 din Codul de procedură civilă, dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept: modul de interpretare și aplicare a prevederilor art.96 alin.(1), art.98 și art.111 alin.(1) lit. c) OUG nr.195/2002 , prin raportare la art.96-98, art.118 și 121 OUG nr.195/2002 art.5, 15, 16, 17, 20, 21, 26 și 31 O.G. nr.2/2001, la Decizia R.I.L. nr. XXII din 19.03.2007, la art.2 și CAP VII din H.G. nr.1391 din 04.10.2006, la art.174-179 Cod proc. civ. și la art.1250-1253, în sensul:

1. Dacă încălcarea dispoziției legale prevăzute de art.96 alin.(1) OUG nr.195/2002, prin neconsemnarea în procesul-verbal (I) a sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce, (II) a intervalului de timp (conținutul concret al sancțiunii complementare) în care este suspendat dreptul de conducere și (III) a temeiul juridic sunt sancționate cu nulitatea, parțială, a procesului-verbal și atrage anularea inclusiv a mențiunilor privind măsura reținerii permisului de conducere, nulitate ce nu poate fi înlăturată, sau este suficientă numai consemnarea măsurii tehnico administrative a reținerii permisului de conducere pentru valabilitatea procesului-verbal, inclusiv cu privire la măsura complementară de suspendare, durată și temei juridic.

2. Dacă încălcarea dispozițiilor art.96 alin.(1) OUG nr.195/2002 prin raportare la interesul ocrotit, poate fi invocată de instanță, este sancționată cu nulitatea absolută sau relativă, și este o nulitate procedurală, ce poate sau nu poate fi înlăturată, sau este o nulitate materială.

Suspendă judecarea cauzei până la soluționarea cererii de pronunțare a hotărârii prealabile.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la 23 Februarie 2017.

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....